

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-10-06
Besvaras senast
2016-10-12 kl. 10.00

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2016/17:74 Kontroversiell vapenexport

Diakonia och Sveriges konsumenter presenterade nyligen rapporten *Deadly investments – Swedish banks' investments in controversial arms trade*. Rapporten analyserar hur 7 svenska banker genom sina sparfonder investerar i 15 företag som ägnar sig åt kontroversiell vapenexport. Med kontroversiell vapenexport menar de export till länder som antingen leds av auktoritära regimer, har bristande politiska rättigheter och medborgerliga friheter, befinner sig i väpnad konflikt eller som trots stor fattigdom använder en oproportionerligt stor del av statsbudgeten till militära utgifter. Denna typ av export strider mot en rad principer i internationella konventioner och regelverk som syftar till att förhindra att vapen hamnar i fel händer.

Rapporten visar att de sju största bankerna i Sverige investerar i flera av dessa vapenföretag genom sina sparfonder. Totalt rör det sig om 4,7 miljarder svenska kronor som investeras i företagen. Bland de företag som bankerna investerar i finns vapenjättarna Boeing och Raytheon, som nyligen exporterat bomber till Saudiarabien som används i den pågående konflikten i Jemen. Andra exempel är de europeiska företagen BAE Systems, Finmeccanica och Airbus, vars dotterbolag MBDA exporterade missiler till Gaddafiregimen i Libyen åren innan den föll 2011.

Den Saudileda koalitionen pågående attacker i Jemen anklagas av flera människorättsorganisationer för att bryta mot internationell humanitär rätt. Både ideella organisationer och Europaparlamentet har framfört krav på vapenembargo mot Saudiarabien. Trots det har åtminstone tre av vapenföretagen fortsatt med exporten till landet efter att konflikten börjat.

Bankernas investeringar är i första hand deras ansvar. Samtidigt finns det möjligheter för regeringen att införa regleringar och bindande riktlinjer. För den enskilde konsumenten är det mycket svårt att ha överblick över i vilka företag ens investeringar hamnar.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Per Bolund:

Vilka initiativ avser statsrådet att ta för att svenska besparingar inte ska investeras i företag som ägnar sig åt kontroversiell vapenexport?

.....
Hans Linde (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors